

HOTĂRÎREA CURȚII CONSTITUȚIONALE
Decizie asupra inițiativei de revizuire a Constituției

din 04.03.2002

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.36-38/6 din 14.03.2002

* * *

Curtea Constituțională în componența:

Victor PUȘCAȘ - președinte
Mihai COTOROBAI - judecător
Mircea IUGA - judecător-raportor
Constantin LOZOVANU - judecător
Dumitru PULBERE - judecător-raportor
Elena SAFALERU - judecător-raportor

cu participarea grefierului Corina Popa, examinînd, în conformitate cu art. 44 din Codul jurisdicției constituționale, inițiativa de revizuire a Constituției provenind de la un grup de 37 de deputați în Parlament,

a c o n s t a t a t :

La 26 decembrie 2001 deputații în Parlamentul de legislatura a XV-ea Piotr Palamarciuc, Iosif Chetraru, Anton Miron, Dumitru Prijmireanu, Vladimir Eremciuc, Mihail Chițul, Alexandru Jdanov, Petru Silivestru, Antonina Baldovici, Victor Stepaniuc, Vadim Mișin, Ivan Calin, Victor Andrușciac, Gheorghii Tabunșcic, Ivan Grec, Mihail Sidorov, Boris Hotniciuc, Marina Podolean, Anatolii Stîngaci, Iurie Cicinov, Boris Ștepa, Nicolae Bondarciuc, Victor Ciobanu, Boris Cojuhari, Vladimir Iuzvenco, Gheorghe Popa, Valeriu Calmațui, Gheorghe Sima, Victoria Novic, Ludmila Borgula, Natalia Gavriliuc, Iurie Stoicov, Iurie Eriomin, Nicolae Pamujac, Ion Filimon, Vasile Iovv, Ivan Pismac s-au adresat Curții Constituționale cu inițiativa de modificare și completare a art. 13 din Constituție, după cum urmează:

Art. 13 alin. (2) va avea următorul cuprins:

"(2) Limba rusă în Republica Moldova este limbă oficială și alături de limba moldovenească se folosește în autoritățile publice centrale, organele administrației publice centrale și locale, justiție și în alte domenii ale vieții sociale a statului";

după alin. (2) se introduce un nou alineat, (3), cu următorul cuprins:

"(3) În afară de limbile moldovenească și rusă, statul recunoaște și protejează dreptul la păstrarea, la dezvoltarea și la funcționarea și a altor limbi vorbite pe teritoriul țării".

În conformitate cu art. 135 alin. (1) lit. c) din Constituție, Curtea Constituțională se pronunță asupra inițiativelor de revizuire a Constituției. Proiectele de legi constituționale se prezintă Parlamentului numai împreună cu avizul Curții Constituționale (art. 141 alin. (2) din Constituție).

Examinînd inițiativa de revizuire a Constituției aparținînd unui grup de deputați în Parlament, Curtea Constituțională constată că aceasta nu poate fi acceptată spre examinare în fond pentru următoarele considerente.

În nota informativă la proiectul de lege al grupului de deputați în Parlament se menționează că scopul principal al inițiativei de modificare a art. 13 din Legea Supremă este "de a introduce o mai mare flexibilitate a legislației lingvistice și de a asigura un bilingvism real în societatea noastră". Din nota informativă însă nu rezultă dacă dispozițiile din proiectul de lege constituțională sînt corelate cu

reglementările internaționale în domeniu, recunoscute de Republica Moldova, și cu alte dispoziții din Constituția Republicii Moldova.

Potrivit legislației în vigoare, proiectul de lege privind modificarea Constituției nu poate avea un caracter general. Dispozițiile proiectului de lege constituțională nu trebuie să încalce principiul unității materiei, fiind obligatorie existența unui raport intrinsec între toate elementele Constituției.

Curtea Constituțională apreciază, totodată, că la elaborarea proiectului de lege privind modificarea art. 13 din Constituție au fost ignorate dispozițiile art. 118, art. VII din Dispoziții finale și tranzitorii și alte articole din Constituție.

Pentru considerentele expuse și având în vedere că inițiativa grupului de deputați în Parlament privind revizuirea Constituției nu întrunește condițiile art. 39 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională nu acceptă spre examinare inițiativa de revizuire a Constituției.

Pentru motivele arătate, călăuzindu-se de art.26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art.40 alin. (3), art. 64 din Codul jurisdicției constituționale,

Curtea Constituțională

D E C I D E:

1. Inițiativa grupului de 37 de deputați în Parlament privind revizuirea art. 13 din Constituția Republicii Moldova nu se admite spre examinare în fond.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data pronunțării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președintele
Curții Constituționale

Victor PUȘCAȘ

Chișinău, 4 martie 2002.